

Trieda: **CICAVCE** Mammalia

Systém:

1. **Podtrieda: živorodé** Theria rodia živé mláďatá, patria sem všetky ostatné cicavce

Nadrad: vačkovce Marsupialia, Metatheria

vajíčka samíc sú malé, chudobné na žltok, rodia nedokonale vyvinuté mláďatá, ktoré sa ďalej vyvíjajú vo vaku, v ňom sú spojené s mliečnou žľazou
rad: mnohozubce, malozubce

Nadrad: placentovce (Eutheria)

Zárodok sa vyvíja pomocou dokonale utvorenej placenty. Mláďa môže samostatne cicať mlieko. Najprv sa vyvíja mliečny chrup, neskôr ho nahradí chrup trvalý.

vajíčka samíc sú malé, chudobné na žltok, embryo sa vyvíja v maternici a je s telom matky spojené placentou, patrí sem väčšinou cicavcov

Rad: hmyzožravce insectivora

sú malé až stredne veľké živočíchy, ktoré z vývojového hľadiska považujeme za najstaršie placentovce. Majú primitívnu stavbu lebky, chrupu a mozgu..

- Čeľad: **Ježovité** (Erinaceidae) - Jež tmavý, Jež bledý

- Čeľad: **Piskorovité** (Soricidae) –

Piskor obyčajný

Piskor horský

Piskor malý

Bielozúbka krpatá

- Čel'ad': **Krtovité** (Talpidae)

Krt obyčajný

Rad: netopiere Chiroptera - podrad *kalone*

podrad podkováčovité, večernicovité ...netopier veľký, n. ušatý

Rad: slabozubce Edentata

- chrup je redukovaný, niektoré sú bezzubé
- patria sem napr.
- leňochod dvojprsty, l. trojprstý
- mravčiar trojprstý
- pásavec deväťpásy

Rad: hlodavce Rodentia

čel'ade: vevericovité
dikobrazovité
plchovité
skakavcovité
slepcovité
myšovité
bobrovité
nutriovité
morčat'ovité

Rad: zajace

Rod zajace:

Zajac poľný

Zajac polárny

Rod králiky:

Králík divý

český červený králík

francúzsky strieborný králik

belgický obor

kalifornský králik

Rad: šelmy – mäsožravce

čelade:

Cibetovité

Cibetka africká

Ženetka bodkovaná

Hyenovitě

Hyena škvřnitá

Hyena hnědá

Hyena pásavá

Hyenka cibetkovitá

Mačkovité
Mačka divá

Rys ostrovid

Puma americká

Gepard štíhly

Ocelot

Leopard škvrnitý

Jaguár americký

Lev púšťový

Tiger džungľový

Psovité
Vlk obyčejný

Pes Dingo

Líška obyčejná

Kojot prériový

Lasicovité

Hranostaj obyčejný

Lasica obyčejná

Tchor obyčejný

Kuna hôrna

Jazvec obyčajný

Vydra riečna

Skunk smradlavý

Medvedíkovité

Medvedík čistotný

Medved'ovité

Medved' hnědý

Medved' baribal

Medveď biely

Panda veľká

Rad: plutvonožce

čel'ade: uškatcovité
tuleňovité
mrožovité

Rad: veľryby cetacea

Podrad: zubaté má tieto čel'ade: vorváňovité, narval, delfínovité,

Podrad: bezzubé má tieto čel'ade: vráskavcovité, veľrybovité,

Rad: chobotnáče

Rad: sirény napr. sirény, lamantínovité....

Rad: nepárnokopytníky

Nepárnokopytníky (Perissodactyla) boli na Zemi rozšírené v období treťohôr. Dodnes sa z nich zachovali len 3 čeľade.

Tapírovité (Tapiridae) patria medzi najstaršie cicavce. Stredne dlhými, silnými nohami a chobotovite predĺženou vrchnou gambou pripomínajú malé slony.

Tapír indický (Tapirus indicus)

Nosorožcovité (Rhinocerotidae) sú veľké zvieratá s jedným, prípadne dvoma rohmi na vrchu nosa. Telo majú pokryté hrubou pancierovitou kožou, ktorá zarastá riedkou srstou, nohy majú hrubé a krátke.

Nosorožec pancierový (Rhinoceros unicornis)

Nosorožec ostrorohý (*Diceros bicornis*)

Koňovité (Equidae)

Kôň domácí (*Equus caballus*)

© Jiří Boháček
WWW.NATURFOTO.CZ

Zebra vrchovská (*Equus zebra*)

Rad: párnokopytníky sú charakteristické tým, že oporu tela im tvoria iba dva predné prsty (3. a 4. prst). Pritom majú aj typickú stavbu kostí chodidla a zápästia. Väčšine druhov sa vyvíjajú rohy alebo parohy. Rohy nepodliehajú výmene, rastú zvieratám po celý život a vo väčšine prípadov sa zakladajú rovnako pri samcoch ako pri samiciach. Parohy sú spravidla znakom sexuálneho dimorfizmu, sú rozvetvené a nie sú duté. Dozreté parohy sú tvrdé a zvieratá nimi v období ruje zvädzajú súboje. Párnokopytníky mali od pradávna pre človeka nesmierny význam nielen ako lovná zver, ale aj ako domestikované zvieratá.

Podrad: Neprežúvavce (Nonruminantia)

Čeľaď hrochovitá (*Hippopotamidae*) tvoria malú čeľaď cicavcov, ktorá zahrňuje iba dva africké druhy.

Hroch obyčajný (*Hippopotamus incognitus*)

Hroch obojživelný (*Hippopotamus amphibius*)

Čeľad' sviňovité (Suidae) majú telo viac alebo menej zarastené hustými štetinami a nos predĺžený do rypáka. Mnohé majú vyčnievajúce očné zuby, ktoré sú zvyčajne zahnuté nahor ako hákovité kly. Rozšírené sú po celom svete okrem Austrálie. Najradšej žijú vo vlhkých a močaristých lesoch, kde sa môžu váľať v bahne.

Sviňa divá (*Sus scrofa*)

Podrad: Prežúvavce (Ruminantia). Ich zložitý žalúdok sa skladá zo 4 častí: bachor, čepiec, kniha a slez (pravý žalúdok). Rohy a parohy sú typickým znakom práve prežúvavcov.

Čeľad' ťavovité (Camelidae). Ťavy a ich príbuzné lamy sa vyznačujú dlhými tenkými nohami a zvláštnym mimochodníckym spôsobom chôdze: predná a zadná noha na rovnakej strane vykračujú naraz, takže chôdza pôsobí kývavo.

Lama krotká

Lama vikuňa

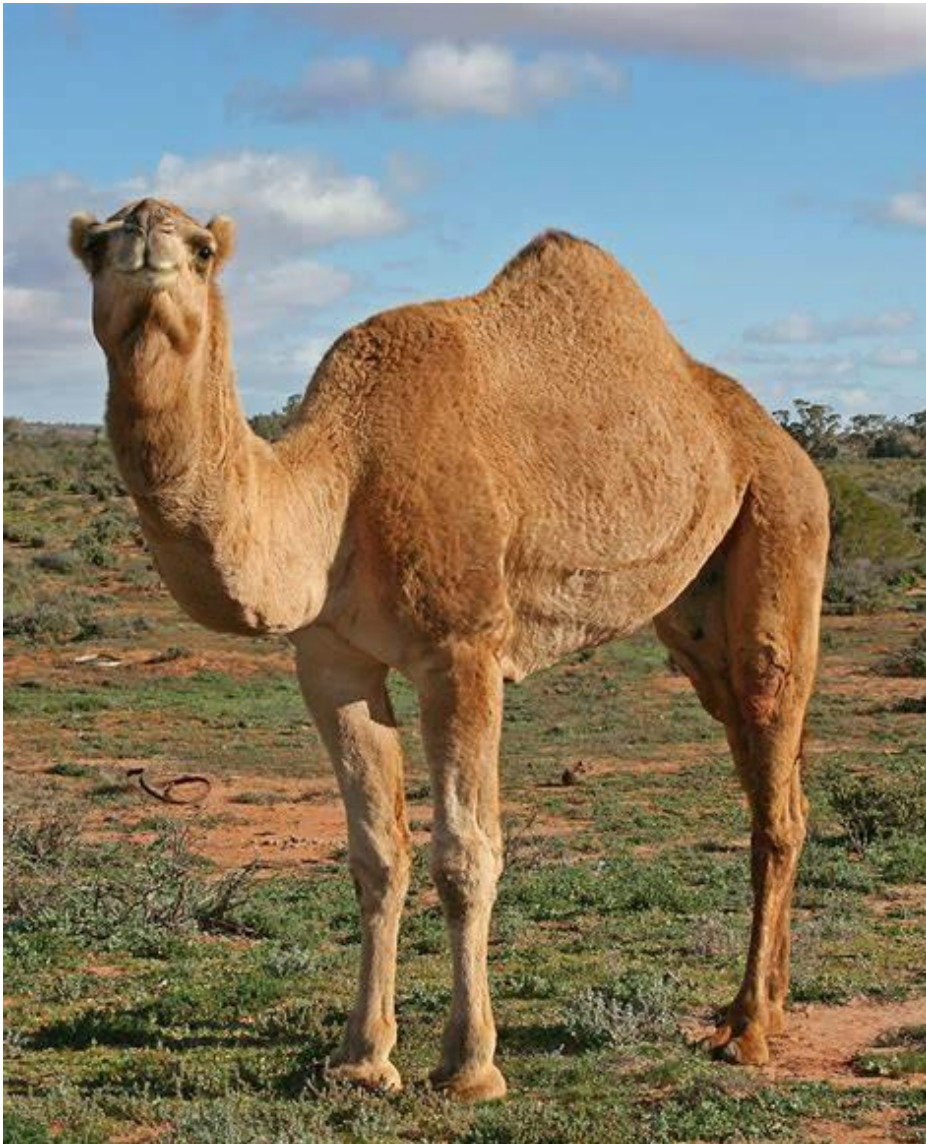
Alpaka

Žava dvojhrbá

Ťava jednohrbá

Čeľad' jeleňovité (Cervidae). Typickým znakom (okrem srnčiekov) sú parohy, ktoré periodicky narastajú samcom (pri soboch aj samiciam), a chýbajúci žľčový vačok. Na tele majú kožné pachové žľazy slúžiace na komunikáciu medzi jedincami druhu.

Jeleň lesný

Kabar pižmový

Los európsky

Pudu južný

Srnec lesný

Sob polárny

Daniel škvrnitý

Mundžak červený

Čeľaď turovité (Bovidae). Všetky turovité zdieľajú súbor týchto podobných znakov: hlava zakončená oblým pyskom; jeden alebo viac párov rohov (majú ich predovšetkým samce) nachádzajúcich sa hneď pred zaoblenými alebo špicatými ušami; zreteľný krk a končatiny; a chvost, ktorý sa v závislosti od druhu líši v dĺžke a hustote ochlpenia. Väčšina turovitých vykazuje pohlavný dimorfizmus samce sú zvyčajne väčšie a ťažšie ako samice.

Byvol africký

Oryx juhoafrický

Zubor európsky

Bizón americký

Rad: primáty Živia sa ovocím a semenami a niektoré druhy, vrátane človeka, sú mäsožravé. Najstaršie primáty sa podobali dnes žijúcim lemurom. Ich fosílie poznáme z paleocénu, teda asi z doby pred 75 miliónmi rokov. Predkami primátov boli najmä stromové hmyzožravce, ktorým sa pravdepodobne podobajú dnešné tany.

Podrad: poloopice. Žijú na stromoch, väčšinou na Madagaskare, niektoré v tropickej Afrike a Ázii. Sú to nočné živočíchy. Sú pomenšie. Mozog je pomerne malý. Majú dobre vytvorený čuchový lalok koncového mozgu, čomu je prispôbená aj stavba lebky. Majú vyvinuté rhinarium a pomerne dobrý čuch. Oči sú veľké a so špeciálnou odrazovou vrstvou kvôli nočnému videniu.

Lemurovité- Sú to stredne veľké stromové primáty, merajú 32 - 56 cm do dĺžky s výnimkou chvostu a vážia 0,7 - 5 kg. Majú dlhé, huňaté chvosty a mäkkú, vlnenú srst' rôzneho sfarbenia.
Lemur Kata

Lemur Belohlavý

Lorisovit 
Loris ry av 

Ok  ovit 

Okál' filipínsky

Podrad: opice

nadčelad': ploskonosé Žijú len v Amerike, presnejšie v Strednej Amerike a v severnej polovici Južnej Ameriky. Všetky žijú len na stromoch. Žijú prevažne v pralesoch.

Majú širokú nosovú priehradku. Nosové otvory sú obrátené hore resp. nabok. Príznačný pre tieto opice je chvost; tento môže pri prechádzaní z konára na konár zastúpiť hornú končatinu (čiže sa naň opica zavesí). Chvost máva aj hmatovú funkciu.

čelade:

kosmáčovité

Kosman zakrslý

Lvíček zlatý (*Leontopithecus rosalia*)

Malpovité
Kotul amazonský

nadčel'ad': úzkoskonosé Hlavné telesné znaky úzkonosovcov sú:
úzky nos, ktorý má tenkú nosovú priehradku a ktorého nosové otvory smerujú vpred alebo nadol,
výrazné nadočnicové oblúky, kostený vonkajší zvukovod,, dva črenové zuby,
mačiakovoté

Mačiak černolící

Gibonovité

Gibon hulok

Orángutánovité

Orangutan sumaterský

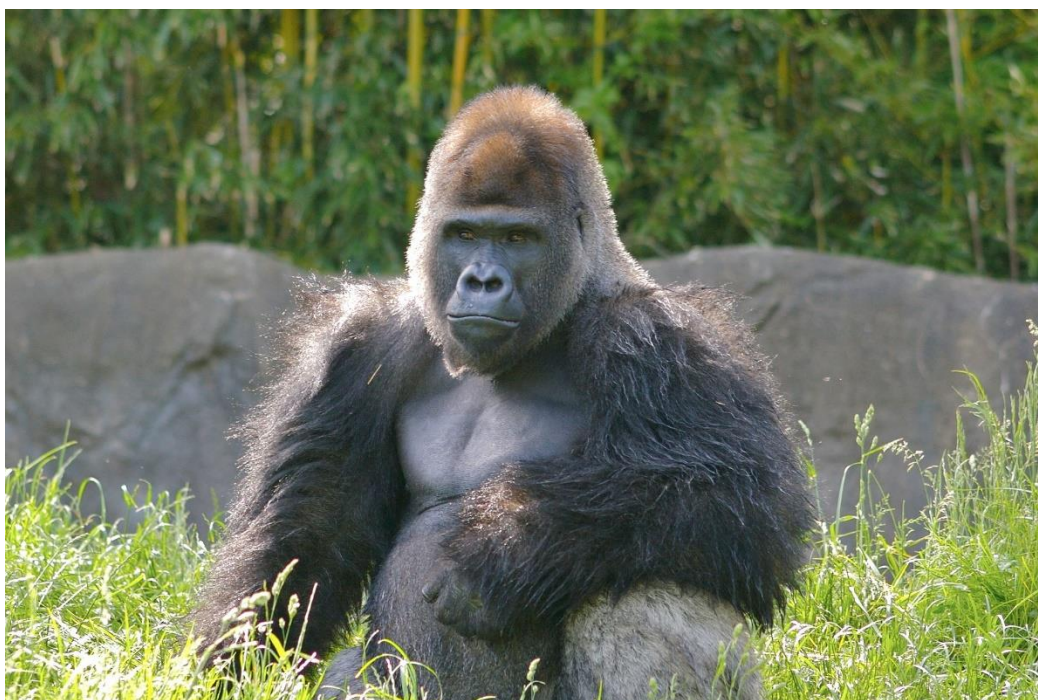

nadčel'ad': l'udooopi a l'udia

Šimpanz učenlivý

Gorila nížinná

človek

